

8.1 Nederland handelsland!

Import	= goederen invoeren uit het buitenland
Importwaarde	= het bedrag aan import
Export	= goederen uitvoeren naar het buitenland
Exportwaarde	= het bedrag aan export
Wederuitvoer	= doorvoer, goederen invoeren om daarna uit te voeren
Nationaal inkomen	= het totaal van alle inkomens in een land in één jaar

Berekening importquote $\text{importquote} = \frac{\text{importwaarde}}{\text{nationaal inkomen}} \times 100$

Berekening exportquote $\text{exportquote} = \frac{\text{exportwaarde}}{\text{nationaal inkomen}} \times 100$

Internationale economie

- Open = hoog import- en exportquote
- Gesloten = laag import- en exportquote

Redenen voor internationale handel

- Prijs = goedkoper
- Kwaliteit = beter product
- Klimaat = andere weersomstandigheden
- Grondstoffen = andere grondstoffen

Betalingsbalans = een overzicht van alle ontvangsten van en betalingen aan het buitenland opgesteld door De Nederlandse Bank (DNB)

- Overschot / positief = exportwaarde > importwaarde
- Tekort / negatief = exportwaarde < importwaarde

8.2 Nederland en de EU

Europese Unie (EU) = samenwerkingen tussen verschillende Europese lidstaten (28 lidstaten in 2018) op gebied van economie en politiek.

Interne markt = gemeenschappelijke markt, voor de handel zijn de alle grenzen tussen de lidstaten vervallen en is er vrij verkeer van (open grenzen):

- Goederen en diensten = import & export
- Personen = reizen, werken & wonen
- Kapitaal (geld) = sparen, lenen, investeren of beleggen

Verschillen binnen EU:

- Belastingtarieven
- Milieuregels

Harmonisatie = verschillen binnen de EU gelijktrekken

Europese Monetaire Unie (EMU) = samenwerking tussen verschillende EU lidstaten (19 lidstaten in 2018) op het gebied van een gemeenschappelijke munt (de euro) binnen de eurozone

Europese Centrale Bank (ECB) = de centrale bank van de EMU die als taken heeft:

- Waarde van de euro bewaken (prijsstabiliteit)
- Hoogte van de rente vaststellen
- In omloop brengen van nieuwe bankbiljetten

8.3 Vrijhandel of niet?

Protectiemaatregelen	= handelsbelemmerende maatregelen
• Invoerrechten	= belasting op producten uit het buitenland
• Contingentering / importquota	= maximum stellen aan invoer van producten uit het buitenland
• Exportsubsidies	= subsidie geven aan bedrijven op exportproducten
• Invoerverbod	= bepaalde buitenlandse producten mogen niet worden ingevoerd
Internationale-concurrentiepositie	= concurrentie tussen landen op kwaliteit en prijs van producten
Internationale-arbeidsverdeling	= landen gaan die producten produceren waarin zij goed zijn qua kwaliteit of aantrekkelijk in prijs
Vrijhandel	= geen handelsbelemmerende maatregelen (binnen de EU)
World Trade Organisation (WTO)	= wereld handelsorganisatie, een internationale organisatie die vrijhandel probeert te bevorderen en bemiddeld bij conflicten tussen lidstaten

8.4 Samen werken aan ontwikkeling?

Welvaart vergelijken doormiddel van:

- Inkomen per hoofd van de = nationaal inkomen / inwoneraantal bevolking
- Inkomensverdeling = een gelijke of scheve inkomensverdeling
- Koopkracht = wat kan je kopen van je inkomen
- Informele productie = zelfvoorziening, vrijwilligerswerk etc.
- Collectieve voorzieningen = producten aangeboden door de overheid

Kenmerken van ontwikkelingslanden

- Slechte scholing = analfabetisme
- Veel werkloosheid = veel armoede
- Slechte gezondheidszorg = lage levensverwachting
- Ondervoeding bevolking
- Snelle bevolkingsgroei
- Beperkte technische ontwikkeling
- Monocultuur

Vicieuze cirkel = de oorzaak van het ene probleem is het gevolg van een ander Probleem. Zonder hulp kom je er op eigen kracht niet uit. Bijv. armoede → slecht onderwijs → slechte gezondheidszorg → veel werkloosheid → armoede

Ontwikkelings-samenwerking = de samenwerking tussen ontwikkelde- en ontwikkelingslanden om de welvaart in landen met een economische achterstand duurzaam te vergroten

- Termijn
 - Noodhulp = hulp gericht op korte termijn om te voorzien in de eerste levensbehoeften
 - Structurele hulp = hulp gericht op langer termijn om de oorzaken van armoede aan te pakken
- Uitgaven
 - Gebonden hulp = het ontvangende land mag de hulp alleen kopen bij het hulpverlener
 - Ongebonden hulp = het ontvangende land mag de hulp vrij besteden
- Relatie
 - Bilaterale hulp = als het ontwikkelde land direct hulp geeft aan het ontwikkelingsland
 - Multilaterale hulp = als internationale organisaties (Wereldbank, IMF, VN etc.) hulp bieden aan ontwikkelingslanden